

[Holger Eriksen.]

synspunkt, man anlægger fra socialdemokratisk side, nemlig at en mand, der har en politisk opfattelse, vil stemme efter den ved de forskellige kommunale valg, ikke holder stik, og det bliver sagt som begrundelse, at en mand ikke altid stemmer på samme måde ved kommunale valg som ved politiske valg. Det sidste er jeg parat til at erkende; men denne mand er altså hverken det ene eller det andet. Det er en mand, som f. eks. er venstremand, når det drejer sig om det politiske, og konservativ, når det drejer sig om det kommunalpolitiske. Den slags mennesker findes, men det er sandsynligt, at vedkommende, der nok vil stemme forskelligt ved de forskellige arter af valg, alligevel, når han skal stemme kommunalpolitisk, vil vælge den linie, han een gang har anlagt. Der er i hvert fald ingen, der kan være i tvivl om, at i det øjeblik man går til valg — også til de kommunale valg —, er det den politiske indstilling, man har, som er det afgørende, og ikke noget som helst andet. Derfor er det ligegyldigt, om man stemmer i den ene kommune eller i den anden, for selv om der kan være et eller andet mindre, kommunalpolitisk problem, som er mere fremtrædende i den ene kommune end i den anden, vil hovedlinierne alligevel være ens.

For socialdemokratiet gælder det om at få fastslået, at det at kunne udøve valgret, hvadenten det drejer sig om kommunalvalg eller politiske valg, er en borgerret, som man ikke kan fratage vælgerne. Det er derfor, vi har stillet vort forslag, og derfor henstiller vi, at det bliver vedtaget både på det område, jeg her har nævnt, og med hensyn til de skattebestemmelser, der endnu ikke er inddraget i debatten.

Endvidere vil jeg sige, at det forslag, der er stillet fra kommunistisk side om menighedsrådene, er en naturlig konsekvens. Gennemfører man 21 års valgretsalder for det ene område, må man også gøre det for det andet.

Aksel Larsen: Jeg kan ikke give indenrigsministeren ret i, at det er paradedorslag, der her foreligger. Jeg kan ganske vist godt forstå, at han forfalder til den misforståelse at tro, at det er paradedorslag, for med det ærede medlem hr. Holger Eriksen som ordfører fremsatte socialdemokratiet jo i 1949, i marts måned, et lovforslag om gennemførelse af 21 års valgretsalder ved kommunale valg, hvorpå det samme parti en måned senere stemte sit eget forslag ned og stemte for 23 år. Jeg kan selvfølgelig

godt forstå, om indenrigsministeren nu ræsonnerer som så: Da socialdemokratiet for et par år siden stillede forslag om 21 års valgretsalder og derpå stemte imod det, kan man ikke tage partiet alvorligt denne gang.

På den anden side må indenrigsministeren dog erkende, at sådan har kommunisterne ikke optrådt, så han har ikke noget som helst påskud til at tro, at vore forslag er paradedorslag. Vi ønsker virkelig valgretsalderen sat ned, ja, vi ville, med sjælsro se på, om den blev sat adskilligt længere ned end til 21 år, men vi ønsker i alt fald at udnytte den omstændighed, at et flertal på rigsdagen har erklæret, at det er tilhængere af 21 års valgretsalder, til at forsøge at få den gennemført.

Ministeren har den forbløffende rigtige opfattelse, at forslagene er fremkommet i anledning af drøftelserne om en forfatningsændring. Det er de, men det betyder ikke, at forslagene ikke forsåvidt kan stå alene. For om det så skulle være umuligt fra nu af og til den socialistiske revolution at få nedsat valgretsalderen til rigsdagen, ønsker vi alligevel valgretsalderen til de kommunale råd og til menighedsrådene nedsat. Og da valgretsalderen til disse instanser ikke er forankret i nogen J. C. Christensen'sk grundlov eller i nogen grundlov med J. C. Christensen'ske garantier mod ændringer, mener vi, at mulighederne skal udnyttes, og at rigsdagsflertallet skal benytte sig af sit flertal og sin ret til at indføre 21 års valgretsalder ved kommunale valg og ved menighedsrådsvalg. Men forslagene er ganske rigtigt også stillet med henblik på drøftelserne om en forfatningsændring, og de er stillet med nøjagtigt den samme motivering som den, hvormed socialdemokratiet med det ærede medlem hr. Holger Eriksen som ordfører stillede forslag derom, da socialdemokratiet havde regeringen i 1949, nemlig at når først 21 års valgretsalderen er gennemført, og praktiseres ved kommunale valg, så må modstanden mod en tilsvarende lav valgretsalder til rigsdagsvalg bortfalde.

Jeg tror ikke, at socialdemokratiets forslag er et paradedorslag. Jeg skal ganske vist indrømme, at foruden den omstændighed, jeg allerede har omtalt, er der noget andet, der kunne foranledige en til at være en lille smule skeptisk med hensyn til socialdemokratiets vilje til denne gang at holde løftet om at kridte støvlerne og stå fast. Det er dette: Til trods for at socialdemokratiets lovforslag er stillet med den begrundelse, som partiets formand har givet overfor et andet forum, at når man benytter rigs-